

Поштоване колеге,

На интернет страници Министарства правде Републике Србије недавно су објављени Нацрти закона о допунама Закона о судијама и закона о допунама Закона о јавном тужилаштву, као и Програм јавне расправе за исте, којим је било предвиђено да јавна расправа о Нацрту закона траје од 28.05.2015. године до 17.06.2015. године, с'тим да ће се расправа спровести тако што ће се примедбе, предлози и сугестије достављати Министарству правде путем електронске поште, или непосредно на адресу.

Пре изношења разлога због којих је усвајање и ступање на снагу предложених допуна Закона о судијама, неуставно, незаконито, неправично и нецелисходно, желимо да укажемо на околности због којих смо примедбе упутили последњег дана рока за достављање коментара:

Сходно закључку Министарства правде 05 број 011-5863/2015 од 27.05.2015.године, одржавање јавне расправе планирано је путем слања електронске поште, што одступа од смисла и сврхе појма јавне расправе. Наиме, јавна расправа подразумева право и могућност свих заинтересованих страна да своје позитивно или негативно мишљење о одређеном предлогу јавно изнесу и такође јавно добију одговор зашто се њихов став може или не може прихватити. Суштина јавне расправе која подразумева изношење и суочавање различитих ставова ради постизања најбољег могућег решења путем компромиса је оваквим поступањем обесмишљена. Расправљањем које подразумева слања коментара на „e-mail“ адресу чиновника Министарства правде директно смо онемогућени да наши коментари буду доступни јавности, а потом и да јавност изврши увид у одговор на исте. Иако је Програмом јавне расправе указано да ће Министарство правде по потреби заказати округле столове о Нацрту закона, досадашња пракса поступања Министарства правде намеће нам питање ко је овлашћен да цени има ли потребе да се заинтересованим лицима омогући остваривање уставног права на слободу мишљења и изражавања као и којим правним средством ћемо моћи да се користимо уколико „овлашћено лице“ нађе да нема потребе за одржавањем јавне дискусије. Дакле, одржавање јавне расправе, на начин како је то одређено Програмом јавне расправе је формално задовољило услов „одржане јавне расправе“, али је суштински израз позиције моћи предлагача закона. Имајући у виду наведено, до последњег дана рока смо се надали да ће предлагач закона увидети суштинске пропусте и омогућити нам реално, а не само формално учешће у расправи. Међутим, јавна расправа у правом смислу те речи је изостала, чиме је јавност остала ускраћена за образложење зашто је предлагач закона закључио да је увођење посебног испита за лица која већ испуњавају све важећим законодавством прописане услове за избор за правосудне функције најцелисходније и једино могуће решење.

Иако нам је јасно да давање примедби на напред наведени начин има за сврху само пуко испуњавање форме, ипак смо у уверењу да су све стране у датом „расправи“ делале у интересу струке, владавине права и демократије, због чега настојимо да вам још једном укажемо на разлоге правне и фактичке недостатке предложених иоузмена сета правосудних закона.

АСОЦИЈАЦИЈА ПРАВОСУДНИХ САВЕТНИКА СРБИЈЕ Београд

Предложеним допунама Закона о судијама и Закона о јавном тужилаштву прописује се увођење посебног испита ради провере стручности и оспособљености кандидата за први избор на правосудне функцију судије, с тим што су обавезе полагања тог испита ослобођени корисници почетне обуке на Правосудној академији. Тиме се фактички дерогирају последице одлуке Уставног суда од 16.02.2014.године, којима су сличне дискриминаторске одредбе у тим законима проглашене неуставним.

Вероватни наредни корак, након евентуалног усвајања тих измена закона, биће доношење Правилника о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата у поступку предлагања и избора носилаца судијске функције, са сличним решењима као Правилнику који се односи на избор за носиоце јавнотужилачких функција.

Наиме, као што вам је већ познато, Државно веће тужилаца (ДВТ) је усвојило Правилник о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата у поступку предлагања и избора носилаца јавнотужилачке функције, који у поступак предлагања и избора носилаца јавнотужилачке функције, уводи новине које нису у складу ни са Уставом РС, нити са важећом законском регулативом, а флагрантно крше основна права оних који би да аплицирају на јавнотужилачке функције, дискриминишући грађане Србије, кроз фаворизовање појединих група кандидата, посебно оних са Правосудне академије (ПА). Ово се посебно види из одредби чланова 6. до 9. (које се односе на први избор на функцију заменика јавног тужиоца), те одредби члана 15., па надаље (које се односе на избор на функције јавних тужилаца), којима се прави евидентна неоснована разлика између појединих кандидата и неким од њих даје неоснована, али непремостива предност приликом аплицирања и избора. Притом, тим Правилником се, без утемељења у закону, припрема писаних тестова, организација полагања истих и оцена резултата, даје искључиво комисијама ДВТ, чије формирање, састав и начин рада остају непознаница. Тиме је транспарентност поступка за избор носилаца јавнотужилачке функције знатно смањена, што је не само у супротности са стандардима ЕУ у погледу доступности информација у вези поступка избора носилаца јавних функција, већ и са препорукама ЕК и ставовима и мишљењима релевантних међународних организација, а води и додатном смањењу поверења грађања у тужилаштво и носиоце јавнотужилачких функција. Дискрециона овлашћења које комисије ДВТ по том Правилнику имају у поступку избора носилаца јавнотужилачких функција, за последицу ће имати превагу субјективних над објективним мерилима за избор. На то јасно упућује последњи избор за Републичког јавног тужиоца, где су кандидати који су ван тзв. "система", елиминисани већ приликом полагања писаног теста, а на крају је на ту функцију реизабран нико други, него потписник Правилника.

Због тога, Асоцијација правосудних саветника сматра да се предложеним одредбама једна категорија кандидата за избор на судијску функцију ставља у повољнији положај у односу на све остале кандидате, па је поднела примедбе на Нацрте закона о допунама Закона о судијама и закона о допунама Закона о јавном тужилаштву и предузела друге у циљу спречавања да дата решења ступе на правну снагу.

Са циљем да се предупредe негативне последице таквих законских и подзаконских решења, Асоцијација правосудних саветника Србије ће предузети и низ других акција којим ће

АСОЦИЈАЦИЈА ПРАВОСУДНИХ САВЕТНИКА СРБИЈЕ
Београд

покушати да све то дезавуише - покретање поступка оцене уставности Правилника о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата у поступку предлагања и избора носилаца јавнотужилачке функције, потписивање петиција за стављање ван снаге тог правилника, активно учешће у јавној расправи и предлагање конкретних решења којима ће се спречити усвајање напред наведених измена закона који се односе на носиоце судијских и јавнотужилачких функција итд.

Уверени смо да је у најбољем интересу струке да предложене допуне Закона о судијама и Закона о јавном тужилаштву не буду усвојене. Али, да би наше активности имале на тежини и дале потребне резултате, неопходна нам је свака врста Ваше помоћи и подршке, од сугестија, до активног укључења у наше активности .

У Београду

Дана 08.07.2015.године

Председник Председништва Асоцијације правосудних саветника Србије

виши судијски саветник Жак Павловић

молимо Вас да ваше сугестије и предлоге упутите електронским путем на мејл

-asocijaciapss@gmail.com